ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

SPOTKANIE OMN COLLECTIONS WORKING GROUP

Muzeum gościło w dniach 28–29 maja spotkanie grupy roboczej ds. kolekcji i zbiorów działającej w elitarnym programie MKOl Olympic Museums Network (Sieć Muzeów Olimpijskich).

W dwudniowych obradach udział wzięli muzealnicy z 10 krajów

Collections Working Group jest jedną z czterech roboczych grup Sieci Muzeów Olimpijskich, w której MSiT działa od 2011 r. W dwudniowej sesji w Warszawie uczestniczyli przedstawiciele muzeów z 10 krajów: The Olympic Museum, Lozanna (Szwajcaria), Sportimonium, Bruksela (Belgia), Museu Olímpic i de l'Esport Joan Antoni Samaranch, Barcelona (Hiszpania), Eesti Spordimuuseum, Tartu (Estonia), Suomen Urheilumuseo, Helsinki (Finladia), Thessaloniki Olympic Museum, Saloniki (Grecja), Norges Olympiske Museum, Lillehammer (Norwegia), Richmond's Olympic Experience, Vancouver (Kanada) i Qatar Olympic and Sport Museum, Doha (Katar).

Tematem konferencji były kwestie konserwacji różnych rodzajów zbiorów, a także polityka gromadzenia muzealiów oraz wypożyczeń. Przedstawiciele każdego z muzeów przedstawiali prezentację, a całość wieńczyła dyskusja, podczas której porównywano doświadczenia placówek z różnych krajów.

Honorowym gościem była **Mariola Ratajczyk**, kierownik Pracowni Konserwacji Dzieł Sztuki w zasłużonych dla ratowania pamiątek narodowej kultury Polskich Pracowniach Konserwacji Zabytków. W swoim wystąpieniu opisała historię konserwacji jednego z najcenniejszych muzealiów w kolekcji MSiT – sztandaru Związku Sokołów Polskich (1894), który w 2011 r. trafił do zbiorów z licznymi uszkodzeniami i ubytkami. Obecnie, po długotrwałych i trudnych zabiegach konserwatorskich, jego stan jest bardzo dobry, o czym goście konferencji mogli przekonać się osobiście, oglądając sztandar wyeksponowany w sali obrad

Główny Inwentaryzator MSiT **Katarzyna Gutowska** poruszyła kwestię konserwacji zapobiegawczej, szczególnie w przypadku nowoczesnych materiałów, z których wykonywany jest współczesny sprzęt sportowy, takie jak pianka poliuretanowa. Ich właściwości uniemożliwiają zastosowanie tradycyjnych zabiegów renowacyjnych, co wymaga od konserwatorów stałego poszerzania wiedzy o technologii obiektów. Daje ona możliwość przewidywania procesu ich starzenia, a także dobrania optymalnych warunków przechowywania. W drugiej części przedstawione zostały prawne uwarunkowania wypożyczania obiektów przez polskie muzea.

Uczestnicy sesji zwiedzili również ekspozycję stałą MSiT, a także warszawskie Stare Miasto.

Doroczne spotkanie Collections Working Group odbyło się już po raz czwarty – poprzednio gospodarzami były Lozanna (2012) oraz dwukrotnie Helsinki (2013, 2014). W 2016 r. obrady gościć będą Saloniki. *(M.P.)*

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

XXII PRZEGLĄD FILMÓW ALPINISTYCZNYCH im. W. RUTKIEWICZ

W dniach 8–10 maja w Muzeum odbywał się XXII Przegląd Filmów Alpinistycznych im. Wandy Rutkiewicz – tym razem pod hasłem „40 lat w Gasherbrumach".

Uczestnicy wyprawy na Gaszerbrumy z 1975 roku - Anna Okopińska i prezes PZA Janusz Onyszkiewicz - krają okolicznościowy tort

Prelekcja Jacka Berbeki

Program uroczystego otwarcia nawiązywał do 40. rocznicy pierwszej polskiej wyprawy kobiecej w Gasherbrumy, której towarzyszyła również wyprawa męska. O wydarzeniu opowiadali jego uczestnicy: **Janusz Onyszkiewicz**, **Anna Okopińska** i **Marek Janas**. Zobaczyliśmy też film z tej wyprawy, „Temperatura wrzenia", zrealizowany przez **Andrzeja Zajączkowskiego**. Po raz pierwszy honorowym gościem festiwalu była **Janina Fies** – siostra patronki Przeglądu.

Uświetnieniem spotkania był tort z rysunkiem Gasherbrumu II i hasłem XXII PFA „40 lat w Gasherbrumach".

Podczas PFA pokazano 15 filmów. Owacyjnie został przyjęty kończący festiwal film „Zakopiańczycy" w reżyserii **Jerzego Porębskiego**.

Tradycyjnie nie zabrakło spotkań ze znakomitymi polskimi alpinistami. Prelekcje **Piotra Pustelnika**, **Jacka Berbeki**, **Janusza Fereńskiego**, **Jerzego Natkańskiego** i **Oli Dzik** dotyczyły polskich wypraw w Karakorum na przestrzeni 40 lat. Wiele niezapomnianych wrażeń pozostawili goście ze Stanów Zjednoczonych – **Iva Momatiuk** i **John Eastcott,** którzy zaprezentowali zdjęcia ze swoich wędrówek po świecie w ostatnich dwóch latach.

Część edukacyjną dla młodzieży przeprowadzili **Agnieszka Tyszkiewicz** i **Marcin Wernik** z Uniwersyteckiego Klubu Alpinistycznego w Warszawie. Uczniowie mogli zapoznać się z tajnikami wspinaczki, obejrzeć z bliska sprzęt, a na koniec – wziąć udział w konkursach z nagrodami.

Oprawą festiwalu i jego uatrakcyjnieniem był udział Partnerów: Fundacji „Światło dla Himalajów", Fundacji Jerzego Kukuczki, Wydawnictwa „Annapurna" oraz firm LyoFood i Paker.

Muzeum dziękuje; sponsorom, patronom honorowym, medialnym oraz wszystkim, którzy przyczynili się do uświetnienia XXII Przeglądu Filmów Alpinistycznych, a zwłaszcza Julicie Chudko za udostępnienie urzekająco pięknych zdjęć na wystawę „Szukając Raju". *(W.W.)*

Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński, Julita Chudko i prezes PZA Janusz Onyszkiewicz otwierają wystawę czasową „Szukając raju"

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

XIX – WIECZNA AZJA ŚRODKOWA OKIEM LEONA BARSZCZEWSKIEGO

Jedno ze zdjęć prezentowanych na wystawie - widok meczetu Bibi--Chanym w Samarkandzie (dzisiejszy Uzbekistan)

Uroczystego otwarcia wystawy dokonali 3 marca chargé d'affaires Republiki Uzbekistanu w Polsce Ikrom Nazarov, wicemarszałek Sejmu RP Jerzy Wenderlich oraz dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński.

Wśród gości byli dyrektor Muzeum Kolejnictwa w Warszawie **Cezary Karpiński**, przewodniczący Rady Muzeum prof. **Wojciech Zabłocki**, prezes Fundacji Centrum Edukacji Olimpijskiej prof. **Kajetan Hądzelek** oraz przedstawiciele Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Wystawa prezentuje unikatowe fotografie dokumentujące fascynacje autora przyrodą oraz życiem codziennym, kulturą i obyczajami mieszkańców XIX-wiecznego Uzbekistanu i Turkmenistanu. Przedstawiona jest historia zwykłych ludzi i miejsc uchwyconych okiem miłośnika peregrynacji. Wystawę uzupełniają zdjęcia współczesnego Uzbekistanu, a także oryginalne tkaniny, tradycyjne nakrycia głowy i ceramika. Komisarzem wystawy ze strony MSiT był Konrad Moniewski.

Leon Barszczewski (1849–1910) był fotografem, podróżnikiem i badaczem krajów Azji Środkowej. Dzieciństwo spędził w polskiej rodzinie o tradycjach patriotycznych na Ukrainie. Jako chłopiec został wcielony do szkoły kadetów w Kijowie, swoje zawodowe życie związał ze służbą wojskową w armii carskiej Rosji. Uczestniczył w licznych wyprawach na tereny Wschodniego Turkiestanu, Emiratu Buchary, Chanatów Badachszanu i Darwazu. Dotarł także do Mazar-i--Szarif w Afganistanie. Podczas swych podróży opracowywał mapy, badał szlaki komunikacyjne pogranicza z Chinami i Afganistanem. Był prekursorem badań archeologicznych w Afrasiabie – starożytnej Samarkandzie. Zorganizował i uczestniczył w ponad dwudziestu wyprawach, nierzadko docierając do miejsc wcześniej nieznanych Europejczykom, które utrwalił na kliszach fotograficznych. Kolekcja jest jedyną tego typu w Polsce dokumentacją fotograficzną krajów Azji Środkowej XIX wieku. *(K.M.)*

WYSTAWA „SPORT ZA DRUTAMI" W MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

Goście zwiedzający wystawę w Muzeum Niepodległości

Wernisaż tej wystawy, uprzednio prezentowanej w MSiT, odbył się 19 marca.

Tomasz Jagodziński, dyrektor MSiT, opowiedział o unikalnej w skali światowej kolekcji pamiątek związanej ze sportem w obozach jenieckich, będącej własnością MSiT. Dr **Tadeusz Skoczek** podziękował wszystkim za pracę nad przygotowaniem prezentacji w Pałacu Przebendowskich-Radziwiłłów.

Zbigniew Czaplicki, pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych odczytał list marszałka województwa mazowieckiego **Adama Struzika**.

Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska, autorka wystawy, wygłosiła referat p.t. „Igrzyska za drutami", dr **Jolanta Załęczny** w swoim wystąpieniu „Sport - antidotum na chorobę drutów" promowała temat edukacyjnego wykorzystania wystawy.

Wystawie towarzyszy nowy katalog.

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

ZAŁOGA JACHTU SELMA EXPEDITIONS W MSiT

16 maja w Muzeum zapanowały klimaty żeglarskie, dzięki członkom załogi jachtu s/y Selma, którzy brali udział w wyprawie „Selma – Antarktyda – Wytrwałość".

Załoga jachtu, z kpt. **Piotrem Kuźniarem**, podzieliła się z licznie zgromadzoną publicznością swoimi wspomnieniami i wrażeniami z niemal rocznego rejsu (363 dni), podczas którego s/y Selma pokonała 22 934 mile (42 474 km) i osiągnęła znaczące sukcesy. Polscy żeglarze ustanowili rekord świata w żegludze najdalej na południe (szerokość 78°43'926 S), ukończyli legendarne regaty Sydney – Hobart, a także opłynęli dwukrotnie Przylądek Horn. Dodatkowo 6-osobowa „ekipa górska" Selmy dokonała pierwszego polskiego wejścia na jedyny aktywny wulkan na Antarktydzie – Erebus (3 794 m n.p.m.).

Otwarto czasową wystawę fotograficzną pt. „Selma – Antarktyda – Wytrwałość. Najdalej na południe – żeglarski rekord świata". Dzięki zdjęciom autorstwa członków załogi jachtu, zwiedzający mogli poczuć klimat ekstremalnej wyprawy i zobaczyć w jak trudnych warunkach ona przebiegała.

Niezwykłą pamiątką dokonań załogi s/y Selma jest bandera jachtu, którą kpt. Piotr Kuźniar przekazał do zbiorów Muzeum. *(M.P.)*

Kapitan Piotr Kuźniar przekazuje dyrektorowi MSiT Tomaszowi Jagodzińskiemu banderę jachtu s/y Selma

KOLEJARZE NA START!

Dyrektor Muzeum Kolejnictwa Cezary Karpiński, gwiazdy klubów kolejowych - Irena Szewińska i Jerzy Szczakiel, Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński

8 kwietnia odbył się wernisaż wystawy prezentującej sport i turystykę wśród kolejarzy, przygotowanej wspólnie z Muzeum Kolejnictwa w Warszawie.

Patronatem honorowym objęli ją członkini MKOl **Irena Szewińska** oraz marszałek województwa mazowieckiego **Adam Struzik**.

Wystawa pokazuje mało znany wkład pracowników Polskich Kolei Państwowych w rozwój polskiego sportu. Historia kolejarskich klubów sportowych sięga 1910 r., kiedy to powstał pierwszy branżowy zespół piłkarski – „Sandecja" Nowy Sącz. Wkrótce powstawać zaczęły kolejne: „Polonia" Warszawa, „Stella" Gniezno czy „Czuwaj" Przemyśl, a to tylko nieliczne z ponad 60 organizacji sportowych, o których opowiadała wystawa. Kolejarze poszczycić się mogą wieloma sportowymi sukcesami zawodników, takich jak Marian Woronin, Waldemar Marszałek czy Władysław Komar.

Na wystawie eksponowane były m.in. buty **Ireny Szewińskiej**, która była także pracownikiem PKP, motocykl żużlowy mistrza świata **Jerzego Szczakiela**, pracującego w Zakładach Napraw Taboru Kolejowego w Opolu, czy przedwojenne narty przekazane przez jednego z kolejarskich mistrzów. *(D.K.)*

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

SPOTKANIE Z BRACTWEM KAPHORNOWCÓW

Od lewej: Maciej Leśny, Wojciech Pasieczny, Cezary Bartosiewicz, Krzysztof Baranowski, Bohdan Sienkiewicz, Tomasz Jagodziński

19 stycznia w Muzeum gościli członkowie bractwa zrzeszającego polskich żeglarzy, którzy przynajmniej raz pokonali jeden z najtrudniejszych morskich szlaków na świecie – opłynęli przylądek Horn.

Swoimi wspomnieniami z rejsów wokół Hornu dzielili się były i obecny grotmaszt (przewodniczący) Bractwa – kpt. **Krzysztof Baranowski** oraz **Cezary Bartosiewicz**, a także **Wojciech Pasieczny**, **Bohdan Sienkiewicz** i **Maciej Leśny**. Zaprezentowano również film dokumentalny „Kaphornowcy" i otwarto wystawę przedstawiającą wszystkie dotychczasowe polskie wyprawy wokół Przylądka Horn (czynną 19-30 stycznia).

Spotkaniu towarzyszyła konferencja prasowa zapowiadająca rejs jachtu s/y Zimorodek, który pod dowództwem kpt. Ewy Skut z Wrocławia wyruszył z argentyńskiego portu Ushuaia 22 stycznia i dokonał kolejnego opłynięcia Hornu.

Morskich opowieści z zaciekawieniem wysłuchała młodzież ze szkół warszawskich.

Cape Horn – najbardziej wysunięty na południe przylądek kontynentu amerykańskiego, cieszy się złą sławą wśród żeglarzy. Nazywany jest przylądkiem sztormów i burz, zaś przejście obok niego pod żaglami – przez Cieśninę Drake'a, uważa się za wyjątkowo trudne. Nazwana od imienia jej odkrywcy (1578 r.), żeglarza Francisa Drake'a. Okolice Cabo de Hornos działały na żeglarzy jak magnes i uchodzą do tej pory za bramę, przez którą tylko najśmielsi mogą wejść do krainy najwyższego wtajemniczenia żeglarskiego.

Pierwszym statkiem pod polską banderą był „Dar Pomorza", który opłynął przylądek, 1 marca 1937 r. Dopiero po 36 latach od tamtego wyczynu kpt. Krzysztof Baranowski na „Polonezie" w samotnym rejsie dookoła świata znalazł się pod Cape Horn 23 lutego 1973 r. Cztery dni później przylądek mijała bydgoska załoga kpt. Aleksandra Kaszowskiego na „Eurosie", zaś 26 marca załoga jachtu „Konstanty Maciejewicz", którym dowodził kpt. Tomasz Zydler. Rok później obelisk żeglarskiej chwały mijały dwa polskie jachty płynące w regatach dookoła świata – gdańska załoga kpt. Zdzisława Pieńkawy na „Otago" i gdyńska załoga kpt. Zygfryda Perlickiego na „Copernicusie".

Był to prawdziwy polski szturm na Cape Horn. Nic więc dziwnego, że w 1974 r. zrodził się pomysł w redakcji „Głosu Wybrzeża", by powołać Bractwo Kaphornowców – uczestników największego wyczynu, jaki można osiągnąć w żeglarstwie morskim. W założycielskim posiedzeniu brało udział 25 żeglarzy, dziś członków jest już kilkuset. Siedzibą Bractwa Kaphornowców jest „Dar Pomorza". *(E.K.)*

„ZŁOTO" WOJCIECHA FORTUNY W ZBIORACH MUZEUM

Przekazanie złotego medalu Wojciecha Fortuny na ręce dyrektora MSiT Tomasza Jagodzińskiego

Kolekcja MSiT wzbogaciła się o wyjątkową pamiątkę – złoty medal, który Wojciech Fortuna zdobył w konkursie skoków narciarskich na ZIO w Sapporo (1972).

Trofeum pierwszego polskiego mistrza olimpijskiego w sportach zimowych trafiło do zbiorów Muzeum dzięki firmie OTCF.

Od dnia, w którym 19-letni zakopiańczyk oddał pamiętny skok na odległość 111 metrów, minęły 43 lata. Zapewnił on **Wojciechowi Fortunie** najwyższe miejsce na podium w Sapporo oraz stałe miejsce w historii polskiego sportu. W 2015 r. po raz kolejny zapisał się na jej kartach. Nasz mistrz włączył się w akcję zbierania pieniędzy na leczenie i rehabilitację Nicholasa Fairalla, który doznał

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

upadku na skoczni, podczas kwalifikacji do konkursu TCS w Bischofshofen. W. Fortuna zdecydował się sprzedać swój złoty medal, ale postawił przy tym warunek – medal miał trafić do Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Na apel odpowiedziała firma OTCF, właściciel marki 4F, producenta odzieży sportowej, w tym strojów polskiej reprezentacji olimpijskiej. 5 marca w siedzibie MSiT odbyła się konferencja prasowa, na której prezes firmy **Igor Klaja** oficjalnie odkupił medal od W. Fortuny, a następnie wspólnie ze skoczkiem przekazał go dyrektorowi **Tomaszowi Jagodzińskiemu**.

Pieniądze ze sprzedaży medalu podzielono pomiędzy dwoje potrzebujących sportowców – po 25 tysięcy dolarów trafiło do N. Fairalla i **Natalii Czerwonki**, polskiej panczenistki, wicemistrzyni olimpijskiej z Soczi, która również uległa poważnemu wypadkowi i przechodzi rehabilitację.

Medal wkrótce zostanie wyeksponowany na wystawie stałej, obok znajdujących się tam już nart skokowych, na których W. Fortuna wywalczył tytuł mistrza olimpijskiego. *(M.W.)*

NIEZWYKŁA ŁÓDŹ RODZINY MARSZAŁKÓW

Muzealne zbiory powiększyły się 1 czerwca o wyjątkowy eksponat – wyścigową maszynę, w której aż trzech członków rodziny Marszałków sięgało po sportowe laury.

Medale mistrzostw świata w klasie 0-350 zdobyli Waldemar, a także jego synowie – Bernard i Bartłomiej.

Przekazywana Muzeum cenna pamiątka to konstrukcja rozwijana przez **Waldemara Marszałka** z pomocą szkutnika **Rajnolda Klotza**. Łódź powstała w 1995 r. Na podstawie własnych doświadczeń zawodnik modyfikował kolejne motorówki, i ta właśnie jest ostatnią z serii.

Uroczyste przekazanie łodzi. Od lewej: prezes zarządu Totalizatora Sportowego Wojciech Szpil, Bartłomiej Marszałek, Waldemar Marszałek, dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński

Łódź z silnikiem o mocy 130 KM waży 130 kg. Na prostej rozwija prędkość do 180 km/h. Starannie dopasowane elementy szkieletu z lekkiego drewna obite są poszyciem sklejki o grubości 3 mm. To bardzo delikatna i filigranowa, ale bardzo szybka maszyna. – *Dla mnie to nie jest tylko eksponat muzealny, ale kawał mojej historii, emocji, pasji i pracy. Zdecydowaliśmy wspólnie, całą rodziną, że mimo to podzielimy się nią z gośćmi Muzeum. Tu jej będzie dobrze!* – powiedział W. Marszałek podczas uroczystego przekazania łodzi.

– *Mamy w swojej kolekcji wiele eksponatów związanych z mistrzem Waldemarem Marszałkiem, ale ta łódź to unikat na świecie. Wiele lat czekaliśmy na nią i będzie to jedna z największych atrakcji naszego Muzeum* – stwierdził **Tomasz Jagodziński**, dyrektor MSiT. – *W dzisiejszych, super profesjonalnych czasach, w których co sezon najlepsi zawodnicy zmieniają sprzęt, nie ma szans, żeby w ciągu dekady kolejni członkowie jakiejś rodziny stawali na podium mistrzostw świata z tym samym sprzętem!* – zakończył.

Łódź rodziny Marszałków jest udostępniona dla zwiedzających na wystawie stałej MSiT. *(K.S.)*

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

NOWA GABLOTA NA EKSPOZYCJI STAŁEJ

Zwiedzający MSiT mogą zapoznać się z kolejną, nieobecną dotąd na wystawie dyscypliną – golfem.

Wśród zbiorów związanych z historią polskiego i światowego golfa znajdują się m.in. kije golfowe z XIX w. przekazane przez **Andrzeja Persona** czy też pierwszy polski podręcznik gry w golfa autorstwa Adama Gubatty z 1932 r. ze zbiorów MSiT.

Wyjątkowymi eksponatami są dwie XIX- wieczne piłeczki golfowe, przekazane w depozyt przez **Angelę Howe**, dyrektor British Golf Museum w St. Andrews. Piłeczki te są jednymi z najstarszych zachowanych na świecie. A. Howe, honorowy gość uroczystości odsłonięcia nowej gabloty, z uznaniem wyraziła się na temat polskich sukcesów na arenie światowego golfa, takich jak zwycięstwa **Adriana Meronka**.

Obecność tej dyscypliny sportu w Muzeum to efekt starań i zaangażowania **Elżbiety Panas** i **Wojciecha Pijanowskiego**, którzy współpracują z Muzeum przy organizacji wydarzeń promujących golf w Polsce.

Odsłonięcia nowej gabloty dokonały 18 marca pomysłodawczyni przedsięwzięcia E. Panas, dyrektor British Golf Museum w St. Andrews A. Howe oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki **Dorota Idzi**. Wśród zaproszonych gości byli **Marek Michałowski,** prezes Polskiego Związku Golfa, **Katarzyna Braiter** – prezes Stowarzyszenia Rodzin Dyplomatów RP oraz przedstawiciele świata sportu i mediów.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że golf – dyscyplina licząca sobie około 600 lat – w Polsce pojawiła się stosunkowo późno, bo dopiero na początku XX wieku. Po wielu latach zastoju i braku zainteresowania tą dyscypliną, w dużej mierze z powodów politycznych, dopiero w latach 80. XX wieku nastąpił jej dynamiczny rozwój w Polsce. *(K.S.)*

NOC MUZEÓW

W sobotę 16 maja, w czasie Nocy Muzeów, MSiT odwiedziło blisko dwa tysiące gości.

Największym wydarzeniem była prezentacja Pucharu Ligi Europy. Najcięższe ze wszystkich trofeów UEFA – ważące 15 kg i mierzące 65 cm – uroczyście odsłonił były bramkarz reprezentacji Polski **Radosław Majdan**.

Nie zabrakło pokazów sportów walki. Swoje umiejętności zaprezentowali szermierze Integracyjnego Klubu Sportowego AWF Warszawa z olimpijką **Aleksandrą Sochą**, zawodnicy Warszawskiego Klubu Kendo oraz judocy z klubu mistrza olimpijskiego **Pawła Nastuli** (Atlanta 1996). Zwiedzający mieli także okazję porozmawiać

Puchar Ligi Europy UEFA odsłonili dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński i Radosław Majdan

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

z bohaterami pokazów. O swoich dokonaniach opowiadali żeglarze, członkowie załogi jachtu s/y Selma, z kpt. **Piotrem Kuźniarem**, którzy ustanowili w lutym br. rekord świata w żegludze najdalej na południe (osiągnęli szerokość 78°43'926 S) oraz dokonali pierwszego polskiego wejścia na jedyny aktywny wulkan na Antarktydzie – Erebus (3 794 m n.p.m.).

Przed budynkiem Centrum Olimpijskiego coś dla siebie mogli znaleźć miłośnicy motoryzacji. Instytut Transportu Drogowego przygotował symulator dachowania, a Komenda Policji Warszawa Śródmieście i **Wojciech Pasieczny** – Miasteczko Ruchu Drogowego. Można było również spróbować swoich sił w jeździe samochodami zdalnie sterowanymi. Dodatkową atrakcją była okazja obejrzenia z bliska i od środka ciężarówki ze słynnego Rajdu Dakar.

Dla zwiedzających były udostępnione również: ekspozycja stała „Dzieje sportu polskiego i olimpizmu", a także wystawy czasowe – „Słynni polscy sportowcy" w karykaturze słowackiego artysty Jozefa Hrušovskiego i fotograficzne: „Selma – Antarktyda – Wytrwałość" oraz „Szukając raju" Julity Chudko.

Muzealną kolekcję wzbogaciły nowe przekazy – członkowie załogi s/y Selma podarowali do zbiorów banderę jachtu, a Warszawski Klub Kendo miecz „shinai" używany podczas ćwiczeń i zawodów.

Obsługę rowerowego toru przeszkód oraz pomoc w ochronie Pucharu Ligi Europy zapewnili instruktorzy i harcerze skupieni -w Inspektoracie Harcerskiej Służby Granicznej i Służby Zabezpieczenia Chorągwi Stołecznej ZHP.

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy odwiedzili Muzeum i już dziś zapraszamy na kolejną Noc Muzeów w maju 2016 roku! *(M.P.)*

Pokaz walki zawodników Warszawskiego Klubu Kendo

O HISTORII AZS

20 kwietnia Muzeum gościło członków i sympatyków AZS przy okazji promocji trzytomowych „Dziejów Akademickiego Związku Sportowego" pod red. dr. hab. Ryszarda Wryka.

Narodziny i rozwój organizacji do 1949 r. opisał dr hab. **Ryszard Wryk**, okres Polski Ludowej – dr **Halina Hanusz**, a lata III Rzeczypospolitej – dr **Bartłomiej Korpak**. Podczas spotkania autorzy podzielili się wspomnieniami związanymi z latami członkostwa i pracy w Akademickim Związku Sportowym. Promocja książki spotkała się z dużym zainteresowaniem akademickiego środowiska sportowego.

Kolekcja MSiT powiększyła się po raz kolejny – do zbiorów Biblioteki trafił egzemplarz „Dziejów Akademickiego Związku Sportowego". *(M.P.)*

SPOTKANIE DIECEZJALNYCH DUSZPASTERZY SPORTOWYCH

2 marca w Muzeum spotkali się diecezjalni duszpasterze sportowi.

Uroczystość poprowadził krajowy duszpasterz sportowców oraz wieloletni przyjaciel MSiT, ks. **Edward Pleń**. Słowo wstępne wygłosił ks. bp **Marian Florczyk** – delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. duszpasterstwa sportowców. Głos zabrali również prezes PKOl **Andrzej Kraśnicki** oraz dyrektor MSiT, **Tomasz Jagodziński**, którzy zwrócili uwagę na szczególną rolę sportu w życiu człowieka i edukacji młodego pokolenia.

Odczytane zostało sprawozdanie z XI Mistrzostw Polski Księży w piłce halowej (Częstochowa 13-14.02.2015) oraz Mistrzostw Europy (Austria 23-27.02.2015). Przedstawiono zapowiedź organizacji tegorocznej „Parafiady", imprezy sportowej corocznie cieszącej się dużym zainteresowaniem w Polsce. Jak co roku, Muzeum zobowiązało się do przyjęcia dzieci i młodzieży na zajęcia i warsztaty dotyczące historii polskiego sportu, a także olimpizmu. XXVII „Parafiada" odbędzie się w Warszawie, w dniach 11–18.07.2015 r. *(K.S.)*

Ks. E. Pleń, dyrektor MSiT T. Jagodziński, ks. bp M. Florczyk, prezes PKOl A. Kraśnicki, sekretarz generalny PKOl A. Krzesiński

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

ODSŁONIĘCIE POMNIKA „TRENERA TYSIĄCLECIA"

Monument upamiętniający legendarnego polskiego trenera piłkarskiego Kazimierza Górskiego został odsłonięty 26 marca przed Stadionem Narodowym.

Inicjatorem budowy pomnika była powołana w 2011 r. Fundacja Kazimierza Górskiego. Pomnik został zaprojektowany i wykonany przez rzeźbiarza Marka Maślańca. Ponad trzymetrowa rzeźba jest największą w dotychczasowej karierze artysty. Marek Maślańca ukazał trenera tak, aby uchwycić charakter Kazimierza Górskiego – trener ubrany jest w dres, trzyma piłkę pod pachą, porusza się żwawym krokiem.

Odsłonięta została także tablica z informacjami o biografii i najważniejszych osiągnięciach „Trenera Tysiąclecia" oraz wybrany przez kibiców cytat: „Dopóki piłka w grze, wszystko jest możliwe".

W imieniu marszałka województwa mazowieckiego Adama Struzika, kwiaty pod pomnikiem złożył **Tomasz Jagodziński**, dyrektor MSiT. (K.S.)

Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński składa kwiaty pod pomnikiem Kazimierza Górskiego

SREBRNY JUBILEUSZ MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

W bieżącym roku Muzeum Niepodległości w Warszawie świętuje 25-lecie działalności.

Z tą zasłużoną instytucją kultury od lat łączą Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie bliskie więzy współpracy. Dyrektorzy placówek zasiadali w przeszłości i obecnie w Radach obu Muzeów, przygotowywano wspólne wystawy i publikacje, wymieniano informacje naukowe.

W dniu obchodów Jubileuszu, 30 stycznia, goście zwiedzali siedzibę główną oraz oddziały (Cytadelę, Pawiak, Aleję Szucha). Po ekspozycjach czasowych w Pałacu Radziwiłłów oprowadzali kuratorzy, a następnie otwarto wystawę „Bochniacy na szlaku legionowym", przygotowaną we współpracy ze Stowarzyszeniem Bochniaków i Miłośników Ziemi Bocheńskiej. Podczas wernisażu wystawy złożył urodzinowe życzenia na ręce dyrektora dr. **Tadeusza Skoczka** dyrektor MSiT **Tomasz Jagodziński** oraz wręczył list gratulacyjny z archiwalnym zdjęciem pochodzącym ze zbiorów MSiT, przedstawiającym wizytę lwowskich piłkarzy na Górnym Śląsku w 1920 r., podczas przygotowań do Plebiscytu. „Uzupełnieniem" prezentu była publikacja „Józef Piłsudski. Protektor polskiego sportu" wydana przez FCEOI.

Dyrekcji Muzeum Niepodległości oraz Kolegom życzymy dalszych lat twórczej działalności oraz wiele satysfakcji z misji gromadzenia niezwykłych artefaktów dotyczących niepodległości Ojczyzny oraz edukacji społeczeństwa o szczytnych ideałach zawartych w haśle „Bóg – Honor – Ojczyzna". *(I.G.)*

Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński składa gratulacje dyrektorowi Muzeum Niepodległości dr. Tadeuszowi Skoczkowi

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

ODWIEDZILI MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest miejscem chętnie odwiedzanym przez oficjalne delegacje, osobistości świata sportu, kultury, polityki, dyplomacji oraz celebrytów, zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Ostatnio gościli w Muzeum:

■ 3 grudnia – **Eugeniusz Grzeszczak,** wicemarszałek Sejmu RP (od 2011 roku), senator II i III kadencji, poseł na Sejm V, VI i VII kadencji, samorządowiec, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (2007–2011); wicemarszałek wziął udział w obchodach Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w MSiT, a następnie w towarzystwie dyrektora Tomasza Jagodzińskiego zwiedził ekspozycję stałą oraz wystawę czasową „Igrzyska za drutami".

■ 7 lutego – **Hasan Hasanov**, ambasador Republiki Azerbejdżanu w Polsce oraz **Marek Całka**, ambasador Rzeczpospolitej Polskiej w Republikach Azerbejdżanu i Turkmenistanu. Gościom towarzyszyli: dr **Witold Rybczyński,** ambasador ad personam oraz dyrektor **Iwona Łotysz** z PKOl. Po zwiedzeniu ekspozycji stałej H. Hasanov wpisał się po azersku do księgi pamiątkowej MSiT.

■ 27 lutego – **Lew Woronowicz,** prezes Motosportu na Białorusi oraz **Iwan Dorman**, prezes Zarządu Centralnego DOSAAF (Dobrowolnego Towarzystwa Pomocy Wojska i Awiacji), którzy przybyli do Polski w celu omówienia współpracy w zakresie sportu motorowego, obecnie bardzo popularnego na Białorusi. Gościom towarzyszył Wiesław Morawski – wiceprezes zarządu PZMot.

■ 3 marca – **Ikrom Nazarov**, chargé d'affaires Republiki Uzbekistanu w Polsce wraz z małżonką oraz **Jerzy Wenderlich**, wicemarszałek Sejmu RP (od 2010 roku), poseł na Sejm nieprzerwanie od 1993 roku. Obaj politycy gościli w MSiT z okazji wernisażu wystawy „XIX – wieczna Azja Środkowa okiem fotografa, badacza i podróżnika Leona Barszczewskiego".

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

■ 6 marca – **Andrzej Hawryluk**, zastępca naczelnego dyrektora PPL, dyrektor Pionu Inwestycji.

■ 17 marca – **Marek Woszczyk**, prezes Polskiej Grupy Energetycznej SA oraz **Mirosław Kasprzak**, dyrektor departamentu marketingu. Goście odwiedzili Muzeum przy okazji podpisania umowy pomiędzy PGE SA a Ekstraligą Żużlową.

DARY DLA MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie szacuje, że obiekty pochodzące z darów stanowią ponad 80% całości jego zbiorów.

Zbiory każdego muzeum powstają w podobny sposób: dokonuje się zakupów (antykwariaty, aukcje, osoby prywatne) oraz otrzymuje różne obiekty jako dary od osób prywatnych, a także jako przekazy od instytucji. Wszystkim darczyńcom dziękujemy za wzbogacenie zbiorów muzealnych!

■ 18 marca – **Michał Poniż** – szklany puchar za pierwsze Mistrzostwo Amatorów w golfie z roku 1995; **Wojciech Pijanowski** – medal pamiątkowy w 20. rocznicę utworzenia Polskiego Związku Golfa (2013); **Andrzej Person** – cztery kije golfowe: putter, Archie Simpson, Camoustie (ok. 1890), putter, James Wilson, St. Andrews (ok. 1855), play club, William Taylor, Leicester (ok. 1905), play club, Jack Morris, Royal Liverpool (ok. 1880).

■ 8 maja – **Anna Okopińska** – tablica upamiętniająca umieszczenie gwiazdy Wandy Rutkiewicz w Alei Gwiazd Sportu we Władysławowie (2014); **Janusz Onyszkiewicz** – sprzęt alpinistyczny – kask i karbidówka, używane przez niego w czasie wypraw do Jaskini Śnieżnej (l. 60.) oraz buty z wyprawy w Gasherbrumy (1975); **Leszek Cichy** i **Janusz Janowski** – „Super Kolos" przyznany Januszowi Kurczabowi (1937-2015) za całokształt dokonań, który miał być wręczony Laureatowi na XVII Spotkaniach Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów w Gdyni (niestety, nie zdążył do odebrać).

ODESZLI

† – 19 grudnia – **Arkady Brzezicki** – żołnierz Kampanii Wrześniowej, szermierz, dziennikarz; jako jeniec oflagu IIC Woldenberg, był wśród inicjatorów organizacji zawodów „Roku Olimpijskiego 1944", mających na celu kontynuację – mimo wojny – idei olimpijskiej; po wojnie szermierz i wieloletni kierownik sekcji szermierczej w Legii Warszawa, a także dziennikarz „Przeglądu Sportowego"; był mężem założycielki MSiT Marii Morawińskiej-Brzezickiej i znacząco przyczynił się do zgromadzenia licznych pamiątek z Woldenbergu.

† – 11 stycznia – **Ryszard Zub** – szermierz, szablista; 3-krotny medalista olimpijski w rywalizacji drużynowej, srebrny (1956, 1960) i brązowy (1964); 4-krotny drużynowy mistrz świata (1959, 1961–1963); w październiku 2014 r. przekazał do MSiT swoje olimpijskie trofea.

† – 26 stycznia – **Lucjan Lis** – kolarz szosowy; największe sukcesy odnosił w jeździe drużynowej na czas, w której był wicemistrzem olimpijskim (1972), a także złotym (1973) i brązowym (1971) medalistą MŚ.

† – 4 lutego – **Stanisław Makowiecki** – zapaśnik stylu wolnego; brązowy medalista MŚ (1971), olimpijczyk (1972), 10-krotny mistrz Polski w barwach Stali Rzeszów.

† – 15 lutego – **Józef Kurek** – hokeista; reprezentant Polski (103 mecze – 50 goli), 2-krotny olimpijczyk (1956, 1964), 8-krotny mistrz kraju w barwach KTH Krynica i „Legii" Warszawa.

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

† – 27 lutego – **Bohdan Tomaszewski** – dziennikarz, specjalizował się przede wszystkim w lekkoatletyce i tenisie; uczestnik Powstania Warszawskiego (ps. „Mały"); jako sprawozdawca radiowy i telewizyjny 12-krotnie relacjonował przebieg letnich i zimowych IO; laureat wielu plebiscytów, m. in. I edycji konkursu Mistrz Mowy Polskiej (2001), Złotego i Diamentowego Mikrofonu Polskiego Radia; jego głos od dekady wita zwiedzających ekspozycję stałą MSiT.

† – 1 kwietnia – **Leszek Rylski** – działacz piłkarski; podczas II wojny światowej piłkarz konspiracyjnego stołecznego klubu Błysk, uczestnik Powstania Warszawskiego (ps. „San"); jedyny w historii Polak będący członkiem Komitetu Wykonawczego UEFA, wieloletni sekretarz generalny PZPN.

† – 6 kwietnia – **Ryszard Szaro** – pierwszy Polak w zawodowej amerykańskiej lidze futbolu amerykańskiego NFL (1975 – 1979), występował na pozycji kopacza w klubach New Orleans Saints i New York Jets.

† – 11 kwietnia – **Janusz Kurczab** – szermierz i alpinista; olimpijczyk (1960), 2-krotnie indywidualny i 14-krotnie drużynowy mistrz Polski w szpadzie; alpinista – wspinał się w Karakorum (zdobywca dwóch siedmiotysięczników), Alpach i Tatrach (około 40 pierwszych przejść nowymi drogami).

DIAMENTY KOLEKCJI 60-LECIA MSIT – *część 9.*

Rok 2012 zapisał się w dziejach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jako rok Diamentowego Jubileuszu.

W ciągu 60 lat (od 1952 r.) udało się zgromadzić tysiące artefaktów: trofeów, strojów, sprzętu, pamiątek, a także dzieł sztuki, fotografii, dokumentów i wydawnictw. Ten pokaźny dorobek zasługuje na upowszechnienie, co zamierzamy zrealizować, wydając w przyszłości jubileuszową publikację – album prezentujący najcenniejsze obiekty z naszych zbiorów. Zanim to jednak nastąpi, na łamach biuletynu prezentujemy „w odcinkach" naszym Czytelnikom 60 skarbów jubileuszowej kolekcji muzealnej.

Flaga olimpijska z igrzysk jenieckich 1944

Zawody sportowe pod nazw „Rok olimpijski w obozie II C" w Woldenbergu trwały od 23 lipca do 13 sierpnia 1944 r., za zgodą niemieckich władz obozowych. Przed ich rozpoczęciem wybrano w „olimpijskim" konkursie sztuki hymn, plakat i projekt znaczka pocztowego. Igrzyska zainaugurowano uroczystym wciągnięciem flagi na maszt, (podobnie jak 4 lata wcześniej w Langwasser).

Flagę wykonano z prześcieradła o wymiarach 105 x 48 cm, na które naszyto kolorowe kółka olimpijskie i czarny napis Rok 44 W II C – wykorzystano do tego szaliki pochodzące z darów Szwajcarskiego Czerwonego Krzyża. Eksponat, wraz z innymi pamiątkami z Igrzysk, trafił do Muzeum dzięki byłemu więźniowi i kierownikowi organizacji zawodów, zarazem autorowi flagi, Antoniemu Grzesikowi (1914–1988). Jest unikatem w skali światowej – jednym z dwóch tego typu (w zbiorach MSiT przechowywana jest też flaga z Konspiracyjnych Międzynarodowych Jenieckich Igrzysk Olimpijskich ze stalagu XIII A Langwasser), niepowtarzalnym obiektem w światowych kolekcjach sportowych i olimpijskich.

Więzień obozu, Arkady Brzezicki, tak wspominał ceremonię otwarcia: Wszyscy wstali. Salutują. Oficerowie niemieccy także. Dwóch podchorążych powoli wciąga flagę. Trębacze grają fanfary. Utwór, który w obozowym konkursie olimpijskim otrzymał pierwszą nagrodę. Melodia uroczysta i podniosła. (…) Coś ściskało za gardło. Powiało wielką chwilą. (A. Grabowska, Idea olimpijska w obozach jenieckich, [w:] 90 lat na olimpijskim szlaku, Warszawa, s. 32).

Więźniowie obozu nie byli jednomyślni, co do decyzji o organizacji Igrzysk. Jednak, według relacji świadka zdarzeń Kazimierza Rudzkiego (1911–1976): Ta przedziwna Olimpiada z roku 1944 w Woldenbergu stanowiła coś więcej, aniżeli sportową zabawę. Była symbolem wiary w wartość i sens idei olimpijskiej, mimo wszystko i na przekór wszystkiemu, *co się działo poza zasięgiem kolczastych drutów obozu. Wydawało się nam, oderwanym od wojennej gry życia i śmierci, że dobrze będzie, jeżeli ktoś, gdzieś – chociażby w obozie jenieckim – przypomni sobie o takim sztandarze, który zawsze był znakiem walki, a przecież nigdy nie miał splamić się krwią.* (K. Rudzki, Sport w niewoli, „Przegląd Sportowy", 1945, nr 2, s. 3). *(E.K.)*

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

RODZINNY PIKNIK INTEGRACYJNY

19 kwietnia odbyło się rodzinne spotkanie integracyjne pod hasłem „Śpieszmy się kochać ludzi, mające na celu uczczenie patrona Mazowsza 2015 roku – księdza Jana Twardowskiego.

W dobie postępu cywilizacyjnego i szybkiego tempa życia coraz rzadziej mamy czas na pielęgnowanie relacji międzyludzkich. Wszechobecny pośpiech za dobrami materialnymi zdaje się wypierać wartości takie jak miłość, dobro, prawda i piękno.

Dlatego też na hasło pikniku wybrano cytat z wiersza ks. **Jana Twardowskiego** – „Spieszmy się kochać ludzi". Słowa poety, przywołane podczas spotkania rodzinnego, są wciąż aktualne. Chociaż zachęcają do pośpiechu, nie jest to namowa, aby ulegać tendencjom współczesnej kultury. Pośpiech ten wyraża gotowość, by zauważyć drugiego człowieka obok siebie i pielęgnować uniwersalne wartości, które stanowią o człowieczeństwie. Sytuacją sprzyjającą tego typu refleksom może okazać się spotkanie rodzin i czas przeznaczony dla siebie nawzajem.

Muzeum przygotowało atrakcje dla rodzin: gry edukacyjne, zabawy oraz zajęcia sportowe. Odbyły się warsztaty plastyczne pod kierunkiem **Magdaleny Latosiewicz**, recital poetycki **Emiliana Kamińskiego**, występ zespołu „Pauza Raz Dwa Trzy" z Zespołu Szkół Specjalnych nr 101 w Warszawie. Uczniowie zaprezentowali poezję śpiewaną ks. Twardowskiego. *(M.W.)*

„PRIVATE CIRRUS" MAGDALENY LATOSIEWICZ

Magdalena Latosiewicz z córką podczas wernisażu

5 marca 2015 r. odbył się wernisaż wystawy „Private Circus" Magdaleny Latosiewicz.

Autorka czerpie inspiracje z otaczającej ją rzeczywistości, a tematy, które podejmuje to: kobieta, dzieciństwo, świat zabawy i fantastycznych przedmiotów. Cechą charakterystyczną jest żywa kolorystyka, różnorodność, oniryczny nastrój oraz obecność wyimaginowanych postaci, m.in.: kozy na monocyklu, zająca o ludzkich cechach, Króla i Damy z talii kart, ryby z pociskami oraz rzeczy takich, jak marchewki w rybie.

M. Latosiewicz zdaje się porównywać codzienność do areny cyrkowej, która daje możliwość odgrywania różnych ról w zależności od zaistniałych sytuacji. Konkretne wydarzenia z życia ukrywa w fikcyjnym świecie sztuki. Za pomocą fantazji, ironii, żartu i dystansu do otaczającej rzeczywistości wchodzi z nią w polemikę. Artystka utrzymuje swoje dzieła w „słodko-gorzkiej" estetyce, gdzie na przemian występują różowe i czarne barwy. Dzieła te utrzymane są w pogodnym, łagodnym nastroju, co przywołuje na myśl obraz idyllicznego dzieciństwa, z drugiej strony jednak namalowane lalki, zabawki i inne intrygujące postacie pozbawione zostały beztroskiej radości. Na ich twarzach występuje smutek. Widoczne jest to, że zostały one wywołane przez osobę dorosłą z życiowym doświadczeniem, a nie przez wolne od trosk – dziecko. *(K.S.)*

ISSN 1734-8080 ROK XVI/ Nr 61

WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – SIERPIEŃ 2015

W III KWARTALE 2015 ROKU ZAPRASZAMY NA:

WŁADYSŁAW BYSZEWSKI – SPORTOWIEC I HODOWCA
wystawa czasowa
lipiec – sierpień

FUTBOL NIEZWYCIĘŻONYCH DNI – SPORT W OKUPOWANEJ WARSZAWIE
wystawa czasowa plenerowa
lipiec – sierpień

PELETON. IMPRESJE MALARSKIE IRENEUSZA CHMURZYŃSKIEGO
wystawa czasowa
3 - 28 września

więcej informacji na: www.muzeumsportu.waw.pl

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
Muzeum Rejestrowane
01–531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4
Centrum Olimpijskie
www.muzeumsportu.waw.pl
muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Dyrektor: Tomasz Jagodziński

Numery telefonów
Sekretariat 22 56 03 780, fax 63 71 501
Dział Muzealiów 22 56 03 783
Dział Naukowy 22 56 03 730
Archiwum Foto 22 56 03 782
Czytelnia 22 56 03 790
e–mail: biblioteka@muzeumsportu.waw.pl
Dział Edukacji i Promocji 22 56 03 786
e–mail: edukacja@muzeumsportu.waw.pl

Muzeum jest instytucją finansowaną ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

Dojazd
Autobusy: 114, 118, 185
(przystanek Centrum Olimpijskie)
114, 116, 122, 157, 181, 185, 205, 303
(przystanek pl. Wilsona)
Tramwaje: 6, 15 (przystanek pl. Wilsona)
Metro (stacja pl. Wilsona)

Materiały informacyjne do „Wiadomości Muzealnych” przygotowują pracownicy MSiT
Fotografie ze zbiorów Archiwum Fotograficznego MSiT
Redakcja: Elżbieta Krawczyk-Kosieradzka, Michał Polakowski
DTP: Izabela Wichrowska